

ج- وأنه القائم وصاحب الأمر [١٢١] أيضاً واليماني الموعود:

ج- او قائم وصاحب الأمر [١٢٢] وهمچنین یمانی موعود است:

61. الكليني: [٤٨٤] مُحَمَّد بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَيٰ الْحَلَبِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (ع) يَقُولُ: اخْتِلَافُ بَنِي العَبَّاسِ مِنَ الْمَحْتُوْمِ وَالنَّدَاءُ مِنَ الْمَحْتُوْمِ وَخُرُوجُ الْقَائِمِ مِنَ الْمَحْتُوْمِ، قُلْتُ: وَكَيْفَ النَّدَاءُ، قَالَ: يُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَوَّلَ النَّهَارِ أَلَا إِنَّ عَلِيًّا وَشِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ قَالَ: وَيُنَادِي مُنَادٍ فِي آخِرِ النَّهَارِ أَلَا إِنَّ عُثْمَانَ وَشِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ] الكافي: ج ٨ ص ٣١٠.

61- كليني: محمد بن على حلبی میگوید: از امام صادق (ع) شنیدم که فرمود: «اختلاف بین بنی عباس حتمی است. نداء حتمی است. خروج قائم حتمی است»، عرض کردم: ندا چگونه است؟ فرمود: «منادی از آسمان در اول روز ندا می دهد: آگاه باشید! علی (ع) و شیعیانش همان رستگاران هستند»، فرمود: «منادی در آخر روز ندا می دهد: آگاه باشید! عثمان و شیعیانش همان رستگارانند». (کافی: ج ٨ ص ٣١٠)

62. النعماني: [٣] أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُفْضَلِ وَسَعْدَانُ بْنُ إِسْحَاقَ بْنُ سَعِيدٍ وَأَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ وَمُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطْوَانِيُّ، جَمِيعًا، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ هَشَامِ بْنِ سَالِمِ الْجَوَالِيِّيِّ، عَنْ يَزِيدِ الْكَنَاسِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرَ الْبَاقِرَ (ع) يَقُولُ: إِنَّ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ فِيهِ شَبَهٌ مِنْ يُوسُفَ، ابْنَ أُمَّةٍ سُوْدَاءَ، يَصْلِحُ اللَّهُ لَهُ أَمْرَهُ فِي لَيْلَةٍ] الغيبة: ص ١٦٦.

62- نعماني: یزید کناسی میگوید: از امام باقر (ع) شنیدم که فرمود: «در صاحب این امر شباhtی از یوسف است، فرزند کنیز سیه چرده است، خدا امر او را در یک شب آماده می کند». (غیبت: ص ١٦٦)

63. عنه: [٥] وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرَ الْبَاقِرَ (ع) يَقُولُ: فِي صَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ سَنَةٌ مِنْ أَرْبَعَةِ أَنْبِيَاءٍ: سَنَةُ مُوسَى، وَسَنَةُ مِنْ عِيسَى، وَسَنَةُ مِنْ يُوسُفَ، وَسَنَةُ مِنْ مُحَمَّدٍ (ص). فَقَلَّتْ: مَا سَنَةُ مُوسَى؟ قَالَ: خَافَ يَتَرَقَّبُ.

قلت: وما سنة عيسى؟ فقال: يقال فيه ما قيل في عيسى. قلت: فما سنة يوسف؟ قال: السجن والغيبة. قلت: وما سنة محمد (ص)؟ قال: إذا قام سار بسيرة رسول الله (ص) إلا أنه يبين آثار محمد، ويضع السيف على عاتقه ثمانية أشهر هرجاً مرجاً حتى يرضي الله. قلت: فكيف يعلم رضا الله؟ قال: يلقي الله في قلبه الرحمة [الغيبة]: ص ۱۶۷.

63- نعمانی: ابو بصیر می‌گوید: از امام باقر (ع) شنیدم که فرمود: «در صاحب این امر سنتی از چهار پیامبر است: سنتی از موسی (ع)، سنتی از عیسی (ع)، سنتی از یوسف (ع)، سنتی از محمد (ص)». عرض کردم: سنت موسی (ع) چیست؟ فرمود: «ترسان و مراقب است». عرض کردم: سنت عیسی (ع) چیست؟ فرمود: «در مورد او سخنانی که در مورد عیسی (ع) گفته شد، گفته می‌شود». عرض نمودم: سنت یوسف (ع) چیست؟ فرمود: «زندان و غیبت». عرض کردم: سنت محمد (ص) چیست؟ فرمود: «وقتی قیام کند، با سیره‌ی رسول الله (ص) رفتار می‌کند ولی آثار محمد (ص) را بیان (و روشن) می‌کند. شمشیر را هشت ماه بر دوش می‌گیرد. می‌کشد و می‌کشد تا این که خدا خوشنود شود»، عرض کردم: خوشنودی خدا را چگونه می‌فهمد؟ فرمود: «خدا مهربانی را در قلب او می‌نهاد». (غیبت: ص ۱۶۷)

64. وعنده: [13]- أخبرنا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ بْنُ عَقْدَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ يُوسُفَ بْنَ يَعْقُوبَ أَبْوَ الْحَسْنِ الْجَعْفِيِّ مِنْ كِتَابِهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مَهْرَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسْنُ بْنُ عَلَيْ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ وَوَهِيبِ بْنِ حَفْصٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَيْ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: إِذَا رَأَيْتُمْ نَارًا مِنَ الْمَشْرَقِ شَبَهَ الْهَرَدِيَ الْعَظِيمَ تَطْلُعُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ أَوْ سَبْعَةَ فَتَوَقَّعُوا فَرْجًا لِمُحَمَّدٍ (ص) إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ....

64- نعمانی: ابی بصیر می‌گوید: امام باقر (ع) فرمود: «وقتی آتشی از مشرق دیدید که شبیه زردی بزرگی بود و سه یا هفت روز طول کشید، منتظر فرج (و گشايش) آل محمد (ع) باشید، اگر خدای عزوجل بخواهد و خداوند عزیز و با حکمت است....

وقال (ع): لا يقوم القائم (ع) إلا على خوف شديد من الناس وزلازل وفتنة، وبلاء يصيب الناس، وطاعون قبل ذلك، وسيف قاطع بين العرب، واختلاف شديد في الناس، وتشتت في دينهم، وتغير من حالهم، حتى يتمني المتمني الموت صباحاً ومساء من عظم ما يرى من كلب الناس وأكل بعضهم بعضاً، فخروجه (ع) إذا خرج يكون اليأس والقنوط من أن يروا فرجاً، فيا طوبى لمن أدركه وكان من أنصاره، والويل كل الويل لمن نواه وخالفه، وخالف أمره، وكان من أعدائه

و فرمود: قائم (ع) فقط زمانی قیام می کند که ترس شدیدی در میان مردم، زلزله ها و فتنه هایی که به مردم می رسد، و بلا و طاعون قبل از آن و شمشیر برنده در عرب و اختلاف شدید بین مردم و اختلاف در دینشان و تغییر حالشان، تا این که افراد، شب و روز درخواست مرگ می کند، به خاطر اخلاق بد مردم (مانند سگ) و خوردن (حق) یکدیگر. خروج او زمانی است که (مردم) از دیدن فرج ناامید شوند. خوش به حال فردی که او را درک کند و از یاران او شود. وای بر فردی که با او مخالفت کند و از او نافرمانی کند و از دستورش سرپیچی کند و از دشمنان او شود....

ثم قال (ع): خروج السفياني واليماني والخراساني في سنة واحدة، في شهر واحد، في يوم واحد، نظام كنظام الخرز يتبع بعضه بعضًا فيكون البأس من كل وجه، ويل لمن نواههم، وليس في الرأيات رأية أهدى من رأية اليماني، هي رأية هدى، لأنه يدعو إلى صاحبكم، فإذا خرج اليماني حرم بيع السلاح على الناس وكل مسلم، وإذا خرج اليماني فانهض إليه فإن رأيته رأية هدى، ولا يحل لمسلم أن يتلوى عليه، فمن فعل ذلك فهو من أهل النار، لأنه يدعو إلى الحق وإلى طريق مستقيم

الغيبة: ص ٢٦٢ - ٢٦٤.

سپس فرمود : خروج سفیانی و یمانی و خراسانی در یک سال و در یک ماه و یک روز است، و پشت سر هم هستند، عذاب از هر سو است. وای بر فردی که با آنها مخالفت کند. در میان پرچم‌ها پرچمی هدایت کننده‌تر از پرچم یمانی نیست، پرچم هدایت، همان است چون به سوی صاحبتان دعوت می‌کند. وقتی یمانی خروج کرد، خرید و فروش سلاح بر مردم و همه‌ی مسلمانان حرام می‌شود. وقتی یمانی خروج

کرد، به سوی او بشتاپ، چون پرچم او پرچم هدایت است و بر هیچ مسلمانی جایز نیست که از او سرپیچی کند؛ هر فردی این کار را انجام دهد، اهل آتش (جهنم) می‌شود، چون او به حق و راه مستقیم دعوت می‌کند». (غیبت: ص ۲۶۲ تا ۲۶۴)

65. عنه أيضاً [١٠]- أخبرنا محمد بن همام، قال: حدثنا محمد بن أحمد بن عبد الله الخالنجي، قال: حدثنا أبو هاشم داود بن القاسم الجعفري، قال: كنا عند أبي جعفر محمد بن علي الرضا (ع) فجرى ذكر السفياني، وما جاء في الرواية من أن أمره من المحتوم، فقلت لأبي جعفر: هل يبدو الله في المحتوم؟ قال: نعم. قلنا له: فنخاف أن يبدو الله في القائم. فقال: إن القائم من الميعاد، والله لا يخلف الميعاد] الغيبة: ص ٣١٥.

65- نعمانی: ابوهاشم داود بن قاسم جعفری می‌گوید: نزد امام جواد (ع) بودیم، و ذکر سفیانی به میان آمد، و این که در روایت آمده است که امر او محتوم است. به ابا جعفر (ع) عرض نمودم: آیا خداوند در محتوم بدا حاصل می‌کند؟ فرمود: «بله»، به ایشان عرض کردم: می‌ترسیم که خدا در قائم بدا حاصل کند. فرمود: «قائم میعاد است و خداوند در میعاد تخلُّف نمی‌کند». (غیبت: ص ٣١٥)

66. حسن بن سليمان الحلی: [الحسین بن حمدان عن محمد بن إسماعیل و علی بن عبد الله الحسینین عن أبي شعیب محمد بن نصر عن عمر بن الفرات عن محمد بن المفضل عن المفضل ابن عمر قال: سألت سیدی الصادق (ع) فبغیر سنة القائم بایعوا له قبل ظهور (وقبل) قیامه (ع) فقال (ع): يا مفضل كل بیعة قبل ظهور القائم (ع) فبیعة کفر ونفاق وخديعة لعن الله المبایع لها والمبایع له، بل يا مفضل یسند ظهره إلى الحرم ويمد يده فترى بيضاء من غير سوء ويقول: هذه يد الله وعن الله وبأمر الله ثم يتلو هذه الآية (ان الذين يبایعونك إنما يبایعون الله يد الله فوق أيديهم) ... ويكون هذا أول طلوع الشمس في ذلك اليوم، فإذا طلعت الشمس وأضاءت صاح صائح بالخلق من عین الشمس بلسان عربي مبين یسمع من في السماوات والأرضين: يا معاشر الخلائق هذا [مهدي] آل محمد ویسمیه باسم جده رسول الله (ص) ویکنیه وینسبه إلى أبيه الحسن الحادی عشر^[١٢٣] إلى الحسين بن على صلوات الله عليهم أجمعین بایعوه تهتوا ولا تخالفوا امره فتضلوا، فإذا دنت الشمس للغروب صرخ صارخ من مغربها: يا مشعر الخلائق قد ظهر ربکم

بواudi البابس من أرض فلسطين وهو عثمان بن عتبة الأموي من ولد يزيد بن معاوية لعنهم الله فبأيعوه تهتوا ولا تخالفوا عليه ففضلوا، فيرد عليه الملائكة والجن والنقباء قوله ويكتذبونه ويقولون له سمعنا وعصينا ولا يبقى ذو شك ولا مرتاب ولا منافق ولا كافر إلا ضل بالنداء الأخير، وسيدنا القائم صلوات الله عليه مسنده ظهره إلى الكعبة ويقول: يا معاشر الخلائق ألا ومن أراد أن ينظر إلى آدم وشيث فها أنا ذا آدم وشيث، ألا ومن أراد أن ينظر إلى نوح وولده سام فها أنا نوح وسام، ألا ومن أراد أن ينظر إلى إبراهيم وإسماعيل فها أنا إبراهيم وإسماعيل، ألا ومن أراد أن ينظر إلى موسى ويوشع فها أنا موسى ويوشع، ألا ومن أراد أن ينظر إلى عيسى وشعرون فها أنا عيسى وشعرون، ألا ومن أراد أن ينظر إلى محمد (ص) وأمير المؤمنين صلوات الله عليه فها أنا محمد (ص) وأمير المؤمنين (ع)، ألا ومن أراد أن ينظر إلى الحسن والحسين (عليهما السلام) فها أنا الحسن والحسين (عليهما السلام)، ألا ومن أراد أن ينظر إلى الأئمة من ولد الحسين (ع) فها أنا الأئمة من ولد الحسين (ع)، أجيروا إلى مسألتي فاني أنتكم بما نبيت به وما لم تنبئوا به ومن كان يقرأ الكتب والصحف فليسمع مني ...] مختصر بصائر الدرجات: ص ١٨٣ - ١٨٤ .

66- حسن بن سليمان حلی: مفضل بن عمر می گوید: از آقای خودم، امام صادق (ع) سؤال نمودم: به غیر از سنت قائم (ع)، قبل از ظهور و قیامش، با او بیعت کنید. فرمود: «ای مفضل! هر بیعتی قبل از ظهور قائم (ع)، بیعت کفر و نفاق و فریب دادن است؛ خدا فردی که با او بیعت می کند و کسی که با او بیعت می شود را العن می کند. ای مفضل! قائم (ع) به حرم تکیه می دهد و دستش را جلو می آورد در حالی که روشن (سفید و) بدون هیچ عیبی است و می فرماید: این دست خدا و از سوی خدا و به دستور خدا است. بعد، این آیه را تلاوت می فرماید: (کسانی که با تو بیعت می کنند، با خداوند بیعت می کنند، دست خدا بالای دست آنها است).... و این (جريان، هنگام) طلوع خورشید در آن روز است. وقتی خورشید طلوع کند و روشنایی دهد، فریاد دهنده‌ای از سوی خورشید به زبان عربی آشکار به آفریدگان خطاب می کند به گونه‌ای که افرادی که در آسمانها و زمین هستند، می شنوند (می گوید:) ای گروه آفریدگان! این فرد، مهدی آل محمد (ع) است. نام او، نام جدش رسول الله (ص) و

کنیه‌ی او (است)، و نسبت داده می‌شود به پدرش، الحسن یازدهم^[124] تا حسین بن علی (ع). بیعت کنید تا هدایت شوید و با دستوراتش مخالفت نکنید که گمراه می‌شوید.... وقتی خورشید به غروب نزدیک می‌شود، فریاد زننده‌ای از محل غروب خورشید فریاد می‌زند: ای گروه آفریدگان! پروردگارتان از سرزمین خشک (وادی یابس) در سرزمین فلسطین ظهرور نموده است. او عثمان بن عنیسه‌ی اُموی است، از فرزندان یزید بن معاویه (خدا آنها را العنت کند). با او بیعت کنید تا هدایت شوید و با او مخالفت نکنید که گمراه می‌شوید. فرشتگان و جن و نقیب (و نماینده)‌ها، سخن او را رد می‌کنند و او را تکذیب می‌کنند و می‌گویند: شنیدیم ولی سریچی می‌کنیم. فرد شکاک و مُرددی باقی نمی‌ماند مگر این که با صدای آخر گمراه می‌شود. آقای ما قائم (ع) به کعبه تکیه داده است و می‌فرماید: «ای گروه آفریدگان! آگاه باشید! هر فردی می‌خواهد به آدم و شیث نگاه کند، من آدم و شیث هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به نوح (ع) و فرزندش سام (ع) نگاه کند، من نوح (ع) و سام (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به ابراهیم (ع) و اسماعیل (ع) نگاه کند، من ابراهیم (ع) و اسماعیل (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به موسی (ع) و یوشع (ع) نگاه کند، من موسی (ع) و یوشع (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به عیسی (ع) و شمعون (ع) نگاه کند، من عیسی (ع) و شمعون (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به محمد (ص) و امیرالمؤمنین (ع) نگاه کند، من محمد (ص) و امیرالمؤمنین (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به حسن (ع) و حسین (ع) نگاه کند، من حسن (ع) و حسین (ع) هستم. آگاه باشید، هر فردی می‌خواهد به امامان (ع) از فرزندان حسین (ع) نگاه کند، من امامان (ع) از فرزندان حسین (ع) هستم. درخواست من را پاسخ گویید. من به شما خبری رساندم که از آن باخبر شدید، و آنچه از آن خبر ندارید. هر فردی کتاب‌ها و صحیفه‌ها را می‌خواند، به (سخنان) من گوش فرا دهد....» (مختصر بصائر الدرجات: ص ۱۸۳ و ۱۸۴)

[121] - إن الوصف المذكور للقائم وصاحب الأمر في هذه الروايات مثل كونه عالمة حتمية لظهور الإمام المهدي (ع) بل من الميعاد، وأنه من يقاتل السفياني، أو أنه يُسجن وابن أمة سوداء، لا ينطبق على الإمام المهدي (ع) بكل تأكيد.

[122] - ويزگی‌های یاد شده برای قائم (ع) و صاحب الأمر در این روایت‌ها، مثل این که او نشانه‌ی حتمی ظهور امام مهدی (ع) است بلکه از جمله میعاد است، و این که با سفیانی می‌جنگد، یا این که زندانی می‌شود و فرزند کنیز سبزه است، قطعاً این ويزگی‌ها بر امام مهدی (ع) تطبیق نمی‌کند.

[123] - واضح أنَّ الرواية تتحدث عن القائم المتزامن ظهوره وبيعته مع السفياني بل قبله حتى، في حين أنَّ الإمام المهدي (ع) لا يكون ظاهراً وقتذاك، والسفيني عالمة على قرب أيامه كما هو معلوم، ولا يوجد رجل غير الإمام المهدي (ع) وصف بالقائم والمهدى في الروايات في زمن الظهور غير ابنه أحمد كما عرفنا، وإذا ما نسبنا (أحمد) إلى الإمام الحادى عشر في الوصية (أي الحسن (ع)), فسيكون اسمه (أحمد الحسن)، والحمد لله رب العالمين.

[124] - روشن است که روایت از قائمی سخن می‌گوید که ظهور و بیعت گرفتن او هم‌زمان با سفینی بلکه حتی قبل از آن است، در حالی که امام مهدی (ع) در آن هنگام ظاهر نیست. همان طورکه مشخص است، سفینی نشانه‌ای برای نزدیکی روزگار او است. در روایات مردی غیر از امام مهدی (ع) در زمان ظهور به قائم و مهدی، توصیف نشده است، مگر فرزندش «احمد» همان‌طور که دانستیم. هنگامی که «احمد» را به امام یازدهم در وصیت یعنی الحسن (ع) نسبت دهیم، نام او این گونه می‌شود «احمدالحسن». والحمد لله رب العالمین